

Dijak. — Jaz čitam verze samo v svojih liričnih trenutkih, kadar kaj doživljam. Proza, ki jo tedaj čitam, pa tudi ni ista proza, ki jo berem navadno. Tedaj čitam „Mrtve duše“, od pesnikov pa Lermontova ali Pasternaka.¹

O dijakih z zapada

Dijak. — To je zanimivo vprašanje. Če bi šli med francoske dijake in bi organizirali pomenek, kakršen je ta naš, ali mislite, da bi vam povedali resnico ali bi se vam izmikali?

Prav dobro smo si v svesti svoje nevednosti. Naš pouk teži k enemu samemu smotru: pripravljati tehnike. Poleg svoje stroke poznamo temeljito le še nekaj: socialna vprašanja. O zgodovini starega veka ali o svetovni literaturi se nismo ničesar učili; ko smo šli v muzej, je bilo kar sramotno, taka nevednost! Malo časa imamo, pa hočemo vse vedeti; zato moramo neprestano izpolnjevati vrzeli svoje izobrazbe, zato vidite dijake, ki se v svojih prostih trenutkih poglobljajo v elementarno geometrijo. O tem pa ne more biti dvoma, da se zavedamo svoje nevednosti.

Ali vedo francoski dijaki, da so področja, v katerih so nevedni? Rekli ste nam, da niso skoro nič podkovani v ekonomskih vprašanjih. Ali kaj trpe zaradi svoje nevednosti?

Silno bi nas zanimalo, če bi se mogli primerjati z njimi.

Ti razgovori, pisma in dnevniki so bili prvič objavljeni v „Nouvelle Revue Française“ januarja 1933. Z dovoljenjem g. Ehrenburga jih je prevedla M. Leben.

Iz „Tretjega carsiva“

Fran Albrecht

Proklet je čas, ko morajo ljudje
zavidati mrličem v njih grobovih!
je vzkliknil Nemcem Goethe pred sto leti.
A Nemci niso hteli ga umeti,
ker jim je bil presvetski, „previsok“.

Zato jim danes drug duh govori,
jim pridiga osveto in nasilje, —
pa če teši njih glad z obljubami,
jim njih obup poživlja z bajkami,
namestu kruha daje jim besede,
ga vsi razumejo, ker vsi vedo:
on je „preprosti genij“ naš, ta — duh nižin!

¹ Pasternak: eden najboljših modernih lirikov, ki ga je precej težko razumeti.